

The Planning Inspectorate
Yr Arolygiaeth Gynllunio

Gweithdrefnau

Atodiad 02

GWEITHDREFNAU

Rhan 4 Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Ceisiadau Atgyfeiriedig a Gweithdrefn Apelau) (Cymru) 2017

1. Beth yw'r broses?

1.1 O dan weithdrefn sylwadau ysgrifenedig Rhan 4, bydd yr Arolygydd yn penderfynu ar yr apêl ar sail sylwadau ysgrifenedig, gwrandawriad, ymchwiliad neu gyfuniad o weithdrefnau. Ceir amserlen ar gyfer cyflwyno tystiolaeth yn [Atodlen 1](#) a bydd ein llythyrau dechrau yn rhoi dyddiadau ar gyfer derbyn sylwadau a dogfennau.

2. Yr apelydd

2.1 Rhaid i'r apelydd sicrhau ein bod yn derbyn eu hapêl o fewn y terfyn amser priodol.

2.2 Yn achos pob apêl sy'n dilyn y weithdrefn sylwadau ysgrifenedig Rhan 4, rhaid i'r apelydd anfon eu datganiad achos llawn, copi o'r ffurflen gais cynllunio a hysbysiad penderfyniad yr ACLI gyda'r apêl, ynghyd â'r dogfennau ategol hanfodol eraill a nodir ar y ffurflenni apelio, atom ni ac at yr ACLI.

2.3 Dylai sylwadau'r apelydd ddatgelu'n llawn eu hachos drwy eu datganiad achos llawn. Dylid cyflwyno hwn gyda'r apêl.

3. Rhoi gwybod i bersonau â buddiant

3.1 O fewn 5 diwrnod gwaith o'r dyddiad dechrau, rhaid i'r ACLI/awdurdod perthnasol roi gwybod i bersonau â buddiant¹⁵:

- bod apêl wedi'i gwneud;
- bydd unrhyw sylwadau a wneir i'r ACLI/awdurdod perthnasol mewn perthynas â'r cais yn cael eu hanfon at yr Arolygiaeth Gynllunio a'r apelydd a byddant yn cael eu hystyried gan yr Arolygydd wrth benderfynu ar yr apêl;
- sut y gallant dynnu'n ôl eu sylwadau cynharach os byddant yn dymuno gwneud hynny;
- gellir anfon sylwadau ysgrifenedig pellach at yr Arolygiaeth Gynllunio o fewn 4 wythnos o'r dyddiad dechrau (gan roi

¹⁵ "Personau â buddiant" yw (a) unrhyw berson a hysbyswyd neu yr ymgynghorwyd â nhw yn unol â'r Ddeddf neu orchymyn datblygu ynghylch y cais; a (b) unrhyw berson arall a wnaeth sylwadau i'r ACLI am y cais hwnnw – Rheoliad 3 Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Ceisiadau Atgyfeiriedig a Gweithdrefn Apelau) (Cymru) 2017 .

- cyfeiriad a chyfeiriad e-bost ar gyfer anfon unrhyw sylwadau pellach); a
- bydd y penderfyniad yn cael ei gyhoeddi ar y Porth Gwaith Achos Apeliadau¹⁶.

4. Holiadur yr apêl

4.1 Rhaid i'r ACLI/awdurdod perthnasol anfon copi wedi'i lenwi o'n holiadur a chopïau o'r holl ddogfennau perthnasol atom ni ac at yr apelydd o fewn 5 diwrnod gwaith o ddyddiad dechrau'r apêl. Rhaid i'r ACLI/awdurdod perthnasol nodi ar yr holiadur pa weithdrefn apêl y mae'n ei hystyried yn briodol.

4.2 Dylai'r dogfennau cefndir perthnasol fod yn ddigonol i gyflwyno achos yr ACLI/awdurdod perthnasol. Dylai'r ACLI/awdurdod perthnasol roi gwybod i ni ac i'r apelydd os bydd yn penderfynu trin yr holiadur, a dogfennau ategol, fel ei sylwadau llawn ar apêl.

5. Sylwadau'r ACLI/awdurdod perthnasol ar y cam 4 wythnos

5.1 Rhaid i'r apelydd ddibynnu ar eu datganiad achos llawn a'r dogfennau cysylltiedig fel eu sylwadau ar eu hapêl.

5.2 Os bydd yr ACLI/awdurdod perthnasol yn penderfynu y bydd angen iddo wneud sylwadau pellach, dylai anfon y rhain atom o fewn 4 wythnos o'r dyddiad dechrau. Fel arfer, ni ddylai'r rhain gynnwys unrhyw dystiolaeth newydd neu ddata technegol ychwanegol. Byddwn yn anfon copi o'r sylwadau pellach hyn ar y parti arall.

5.2 Fodd bynnag, os bydd yr apelydd neu'r ACLI/awdurdod perthnasol wedi darparu dystiolaeth newydd neu ddiwygiedig fel rhan o'u dystiolaeth ar gyfer yr apêl, ac mae'r dystiolaeth hon ond wedi'i pharatoi'n ddiweddar ac ni chafodd ei hystyried ar adeg gwneud y cais, gwahoddir personau â buddiant i wneud sylwadau ar gynnwys y dystiolaeth newydd.¹⁷

6. Sylwadau personau â buddiant ar y cam 4 wythnos

6.1 Bydd personau â buddiant a hysbysir ynghylch yr apêl yn gallu dibynnu ar y sylwadau a wnaethant i'r ACLI/awdurdod perthnasol ar adeg gwneud y cais, gan y bydd yr ACLI/awdurdod perthnasol yn anfon y rhain ymlaen atom a bydd y sylwadau'n cael eu cymryd i ystyriaeth gan yr Arolygydd.

6.2 Os bydd person â buddiant, ar ôl ystyried datganiad achos llawn yr apelydd, yn dymuno gwneud sylwadau neu sylwadau pellach, gallant wneud hynny ar-lein drwy'r [Porth Gwaith Achos Apeliadau](#), neu eu hanfon

¹⁶ Ac eithrio'r eithriadau a restrir yn 6.6. yn y cyflwyniad i'r Arweiniad ar Weithdrefnau.

¹⁷ Dyfarniad Ashley v SSCLG & Greenwich LBC & Taylor Wimpey

atom drwy e-bost neu'n ysgrifenedig. Dylent sicrhau y byddwn yn eu derbyn o fewn 4 wythnos o'r dyddiad dechrau. Byddwn yn anfon copïau o unrhyw sylwadau a dderbynnir, at yr apelydd ac at yr ACLI ac yn eu cyhoeddi ar y Porth Gwaith Achos Apeliadau¹⁸.

7. Sylwadau ar y cam 6 wythnos

7.1 Os bydd naill ai'r apelydd, yr ACLI/awdurdod perthnasol neu unrhyw berson â buddiant yn dymuno gwneud sylwadau ar unrhyw sylwadau a wnaed ar y cam 4 wythnos, rhaid iddynt anfon eu sylwadau atom o fewn 6 wythnos o'r dyddiad dechrau. Ni ddylai'r sylwadau hyn gyflwyno deunydd newydd neu dystiolaeth dechnegol. Byddwn yn anfon copïau o'r sylwadau at y partïon eraill sydd wedi cyflwyno sylwadau.

8. A ymwelir â safle'r apêl?

8.1 Fel arfer, caiff ymweliadau â safle'r apêl ac unrhyw dir neu eiddo cyfagos perthnasol eu cynnal lle mae'n hynny'n angenrheidiol er mwyn asesu effaith datblygiad ar ei gyffiniau. Unig ddiben yr ymweliad fydd gweld y safle a'i gyffiniau.

8.2 Lle mae'r safle'n ddigon gweladwy o'r ffordd neu o olygfan gyhoeddus, cynhelir yr ymweliad heb gwmni.

8.3 Os bydd angen mynediad i'r safle, byddwn yn cysylltu â'r apelydd/asiant gyda dyddiad a 'slot amser', fel arfer, pan fydd yr Arolygydd yn gallu cynnal yr ymweliad â'r safle. Gwneir trefniadau tebyg â chymdogion unigol lle ystyrir y bydd angen gweld y safle o'u heiddo.

8.4 Ac eithrio mewn achos o ymweliad â safle â chwmni (gweler paragraff 8.7), os bydd angen presenoldeb yr apelydd neu asiant ar safle'r apêl, bydd hynny er mwyn rhoi mynediad i'r safle yn unig ac ni fydd yr ACLI/awdurdod perthnasol nac unrhyw bersonau â buddiant yn mynychu'r ymweliad â'r safle.

8.5 Yn ystod ymweliad â safle heb gwmni, os bydd yr Arolygydd yn penderfynu y bydd angen iddynt gael mynediad i'r safle, gallant fynd at y meddianwyr i gael caniatâd/mynediad.

8.6 Os bydd yr Arolygydd yn penderfynu y bydd angen iddynt weld y safle o eiddo cymydog, gallant fynd at y meddianwyr i gael caniatâd/mynediad.

¹⁸ Ac eithrio'r eithriadau a restrir yn 6.6. yn y cyflwyniad i'r Arweiniad ar Weithdrefnau.

8.7 Mewn rhai amgylchiadau, gallwn ystyried y bydd angen i'r Arolygydd fod yng nghwmni'r apelydd (neu asiant) yn ogystal â chynrychiolydd yr ACLI/awdurdod perthnasol, a lle bo hynny'n briodol, personau â buddiant. Mae hyn yn fwyaf tebygol o ddigwydd lle mae anghydfod ynghylch mesuriadau safle neu lle rhagwelir y bydd angen i'r sawl sy'n bresennol ddangos nodweddion ffisegol y maent wedi cyfeirio atynt yn eu tystiolaeth ysgrifenedig.

8.8 Nid yw ymweliad â safle yn gyfle i unrhyw un sy'n bresennol drafod teilyngdod yr apêl neu'r dystiolaeth ysgrifenedig a ddarparwyd ganddynt yn flaenorol. Felly, ni fydd yr Arolygydd yn caniatáu unrhyw drafodaeth am yr achos gydag unrhyw un ar ymweliad â safle, ac eithrio mewn achosion o ymweliad â safle â chwmni (y cyfeirir atynt ym mharagraff 8.7 uchod) lle gall yr Arolygydd neu eu cynrychiolydd ofyn i'r partion a wahoddir ddangos nodweddion ffisegol y maent wedi cyfeirio atynt yn eu tystiolaeth ysgrifenedig.

9. Gwrandawliadau ac ymchwiliadau

9.1 Cyn gwneud apêl, dylai'r apelydd ystyried pa weithdrefn fyddai'nfwyaf priodol yn ôl y meini prawf yn [Atodlen 2](#).

9.2 Dylai'r apelydd ganiatáu 6 wythnos o'r dyddiad dechrau i ni gadarnhau'r weithdrefn; bydd dyddiadau ar gyfer y digwyddiad yn cael eu trefnu cyn gynted ag y bydd hynny'n ymarferol.

9.3 Cynigir dyddiad ar gyfer y gwrandawliad/ymchwiliad i'r ACLI/awdurdod perthnasol gan mai nhw fydd yn gyfrifol am ddarparu'r lleoliad. Ar ôl derbyn ymateb gan yr ACLI/awdurdod perthnasol yn cadarnhau'r lleoliad, cynigir y dyddiad i'r apelydd.

9.4 Bydd pob parti'n gallu gwrthod dyddiad Gwrandawliad/Ymchwiliad unwaith yn unig, cyn i ni osod dyddiad, amser a lleoliad ar gyfer y Gwrandawliad/Ymchwiliad. Os bydd unrhyw barti'n methu â derbyn y dyddiad a gynigir, mae'n bosibl y gallant gytuno ar ddyddiad arall rhesymol gyda'r parti arall. Fodd bynnag, gan y bydd argaeledd yr Arolygydd yn ffactor hanfodol yn y broses hon, byddem yn awgrymu y dylai'r parti gysylltu â ni'n gyntaf, er mwyn i ni nodi dyddiadau eraill sydd ar gael ar gyfer y Gwrandawliad/Ymchwiliad.

9.5 Gan fod argaeledd Arolygydd yn gallu newid yn gyflym, byddwn yn rhoi gwybod i'r partion p'un ai y gallwn ddarparu Arolygydd ar gyfer unrhyw ddyddiad a gytunir rhyngddynt, ond rhaid i'r dyddiad hwn fodloni ein nod cyffredinol o benderfynu'n gyflym ar apeliadau.

ATODIAD 02: ATODLEN 01 - Amserlen ar gyfer cyflwyno tystiolaeth

Amserlen	Personau â buddiant	Apelydd	ACLI/awdurdod perthnasol
Derbyn apêl Gosodwn y dyddiad dechrau a'r amserlen		Anfon y ffurflen apelio a'r holl ddogfennau ategol atom ni ac at yr ACLI/awdurdod perthnasol. Dylai sylwadau'r apêl lunio eu hachos llawn.	Derbyn dogfennau'r apêl.
O fewn 5 diwrnod gwaith o'r dyddiad dechrau	Derbyn llythyr gan yr ACLI/awdurdod perthnasol am yr apêl, yn rhoi gwybod iddynt y bydd rhaid iddynt anfon unrhyw sylwadau atom o fewn 4 wythnos o'r dyddiad dechrau	Derbyn holiadur wedi'i lenwi ac unrhyw ddogfennau ategol oddi wrth yr ACLI/awdurdod perthnasol.	Anfon holiadur wedi'i lenwi a dogfennau ategol at yr apelydd ac atom ni. Gallai'r holiadur gynnwys hefyd sylwadau'r ACLI/awdurdod perthnasol ar yr apêl. Yn ogystal, bydd yr ACLI yn ysgrifennu at bersonau â buddiant am yr apêl.
O fewn 4 wythnos o'r dyddiad dechrau (Dim ond mewn achosion eithriadol y byddwn yn derbyn sylwadau hwyr)	Anfon eu sylwadau atom.		Os bydd yr ACLI yn penderfynu peidio â thrin yr holiadur a dogfennau ategol fel ei sylwadau, bydd yn anfon ei sylwadau pellach atom.
O fewn 6 wythnos o'r dyddiad dechrau	Anfon eu sylwadau terfynol atom ynghylch sylwadau'r ACLI/awdurdod perthnasol a/neu sylwadau unrhyw bersonau eraill â buddiant. Ni chaniateir unrhyw dystiolaeth newydd.	Anfon eu sylwadau terfynol atom ynghylch sylwadau'r ACLI/awdurdod perthnasol ac ynghylch unrhyw sylwadau gan bersonau â buddiant. Os oes un, anfon copi o rwymedigaeth gynllunio ardystiedig atom. Ni chaniateir unrhyw dystiolaeth newydd.	Anfon ei sylwadau terfynol ynghylch sylwadau'r apelydd ac ynghylch unrhyw sylwadau gan bersonau â buddiant. Ni chaniateir unrhyw dystiolaeth newydd.
Achosion ymchwiliad yn unig – heb fod yn hwyrach na 4 wythnos cyn yr ymchwiliad	Bydd unrhyw bersonau â buddiant a wahoddir i gymryd rhan yn yr ymchwiliad yn gallu cyflwyno datganiad ysgrifenedig o dystiolaeth a chrynodeb.	Rhaid i'r apelydd gyflwyno datganiad ysgrifenedig o dystiolaeth a chrynodeb.	Rhaid i'r ACLI/awdurdod perthnasol gyflwyno datganiad ysgrifenedig o dystiolaeth a chrynodeb.

ATODIAD 02: ATODLEN 2 – Meini Prawf Gweithdrefnau

Meini prawf ar gyfer pennu'r weithdrefn fwyaf priodol ar gyfer apeliadau cynllunio, apeliadau adeilad rhestredig a Cheisiadau a alwyd i mewn (Meini Prawf Dangosol)

Sylwadau ysgrifenedig – bydd sylwadau ysgrifenedig yn briodol os:

- bydd y materion cynllunio a godir neu, mewn apêl yn erbyn gorfodi, y sail ar gyfer apelio, yn glir i'w deall o ddogfennau'r apêl ac ymweliad â'r safle (os bydd angen ¹); neu
- nid yw'r materion yn gymhleth ac nid yw'n debygol y bydd angen i'r Arolygydd profi'r dystiolaeth drwy holi neu i egluro unrhyw faterion eraill ²; neu
- mewn apêl yn erbyn gorfodi, mae'r toriad a honnir, a gofynion yr hysbysiad, yn glir.

Gwrandawriad – bydd gwrandawriad yn briodol os:

- bydd yr Arolygydd yn debygol o fod angen profi'r dystiolaeth drwy holi neu i egluro materion ond nid oes unrhyw angen am brofi tystiolaeth drwy holi ffurfiol gan adfocad neu roi tystiolaeth ar lw³; neu
- mae anghydfod ynghylch statws neu amgylchiadau personol yr apelydd ⁴; neu
- mae'r achos wedi ysgogi'r fath lefel o ddiddordeb lleol fel y gellir cyfiawnhau gwrandawriad ⁵; neu

¹ *Mewn nifer fach o apeliadau, nid oes angen ymweliad â'r safle a gellir ymdrin â nhw ar sail dogfennau'r apêl..*

² *Ni fydd apeliadau sy'n ymwneud â safleoedd sipsiwn a theithwyr, neu anheddau gweithwyr amaethyddol/mentrau gwledig yn dod o fewn y maen prawf hwn..*

³ *Er enghraifft, lle bydd tystiolaeth fanwl ynghylch anghenion cyflenwad tir ar gyfer tai a bydd angen profi'r dystiolaeth hon drwy holi.*

⁴ *Er enghraifft, mewn apeliadau yn ymwneud â safleoedd Sipsiwn a theithwyr, a fodlonir y diffiniad yn nogfen 'Teithio at Ddyfodol Gwell' Llywodraeth Cymru a Fframwaith Gweithredu a Chynllun Cyflenwi ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr, neu mewn apeliadau yn ymwneud ag anheddau amaethyddol / mentrau gwledig, a fodlonir y profion a osodir allan yn TAN6.*

⁵ *Lle mae cynnig wedi ysgogi diddordeb lleol sylweddol mae'n bosibl y bydd angen ystyried gwrandawriad neu ymchwiliad. Mewn amgylchiadau o'r fath, dylai'r awdurdod cynllunio lleol nodi pa weithdrefn y mae'n ystyried y byddai'n fwyaf priodol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y bobl a fyddai'n debygol o fynychu a chymryd rhan yn y digwyddiad. Byddwn yn cymryd y cyngor hwnnw i ystyriaeth wrth wneud penderfyniad ynghylch y weithdrefn briodol.*

- gellir disgwyl yn rhesymol y bydd y partion yn gallu cyflwyno eu hachosion eu hunain (gyda chefnogaeth tystion proffesiynol os bydd angen) heb unrhyw angen am adfocad i'w cynrychioli; neu
- mewn apêl yn erbyn gorfodi, os bydd sail yr apêl, y toriad a honnir, a gofynion yr hysbysiad, y gymharol syml.

Noder – Er y gall apelyddion gael eu cynrychioli gan adfocadau mewn gwrandawriad, a gallant brofi'r dystiolaeth drwy holi, ni fydd yr Arolygydd yn caniatáu croesholi.

Ymchwiliad – byddai ymchwiliad yn briodol os:

- bydd angen a esbonnir yn glir am brofi'r dystiolaeth drwy holi ffurfiol gan adfocad ⁶; neu
- mae'r materion yn gymhleth ⁷; neu
- mae'r apêl wedi ysgogi diddordeb lleol sylweddol fel y gellir cyfiawnhau ymchwiliad yn hytrach nag ymdrin â'r achos drwy wrandawriad ⁸; neu
- mewn apêl yn erbyn gorfodi, mae angen rhoi dystiolaeth ar lw ⁹; neu
- mewn apêl yn erbyn gorfodi, mae'r toriad honedig, neu ofynion yr hysbysiad, yn anghyffredin ac arbennig o ddadleuol.

Noder – Ystyrir nad yw'r disgwyliad y bydd cyflwyniadau cyfreithiol yn cael eu gwneud, ynddo'i hun, yn rheswm dros gynnal achos drwy ymchwiliad. Lle mae parti o'r farn y bydd angen cyflwyniadau cyfreithiol (ac ystyrir eu bod yn gymhleth fel y byddant yn cyfiawnhau cael eu gwneud ar lafar), bydd yr Arolygiaeth yn gofyn am esboniad llawn o'r materion y gwneir cyflwyniadau yn eu cylch – gan gynnwys pam y mae'n bosibl y bydd angen ymchwiliad – ar ddechrau'r apêl neu fel arall ar y cyfle cyntaf.

⁶ *Nid yw hyn yn atal apelydd rhag cynrychioli ei hun fel adfocad.*

⁷ *Er enghraifft, lle mae'n debygol y bydd llawer o ddata technegol iawn yn cael eu cyflwyno fel dystiolaeth.*

⁸ *Lle mae'r cynnig wedi ysgogi diddordeb lleol sylweddol, mae'n bosibl y bydd angen ystyried gwrandawriad neu ymchwiliad. Mewn amgylchiadau o'r fath, dylai'r awdurdod cynllunio lleol nodi pa weithdrefn y mae'n ystyried y byddai'n fwyaf priodol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y bobl a fyddai'n debygol o fynychu a chymryd rhan yn y digwyddiad. Byddwn yn cymryd y cyngor hwnnw i ystyriaeth wrth wneud penderfyniad ynghylch y weithdrefn briodol.*

⁹ *Er enghraifft, lle bydd tystion yn rhoi dystiolaeth ffeithiol ynghylch pa mor hir y bu defnydd heb awdurdod honedig ar waith.*

